ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Мирмаматова Манижа Рустамовна дар мавзуи «Рушди самараноки фаъолияти таълимӣ - тарбиявии хонандагон тавассути истифодаи муносибати инфиродӣ - тафриқавӣ» барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Низоми муносибатҳои нави дар муҳити таҳсилоти Ҷумҳурии Тоҷикистон бавуҷудомада бо тамоми мубрамият талаботи сифатан навро дар назди муассисаҳои таҳсилоти мамлакат ба миён мегузорад. Масъалаи рушди самараноки фаъолияти таълимӣ - тарбиявии хонандагон тавассути истифодаи муносибати инфиродӣ - тафриқавӣ тибқи истифодаи технологияҳои инноватсионии таълим яке аз масъалаҳои мубрами низоми маориф ба ҳисоб меравад, ки дар ин самт ҳиссаи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мақоми муҳим дорад.

Ба муҳимият ва зарурияти муаммои мазкур аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон эътибори махсус дода шуда, қабул шудани як зумра санадҳои муҳими давлатӣ, аз ҷумла " Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи то соли 2030" далели равшан ва возеҳи он аст. Аз ин лиҳоз, интихоби мавзуъ ва коркарди илмии он аз тарафи Мирмаматова Манижа Рустамовна дар марҳилаи кунунии рушди маориф ва илми педагогика хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва доғи рӯз маҳсуб будани он далолат медиҳад.

Рисола аз муқаддима, се боб, хулоса, феҳристи адабиёт иборат аст.

Дар муқаддимаи рисола аз тарафи муҳаққиқ дараҷаи омӯхта шудани мавзӯъ, зарурати таҳқиқу баррасии муаммои маводи назар, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқоти илмӣ, сарчашмаҳо ва равиши анҷоми кори илмӣ, предмет ва объекти таҳқиқ, инчунин матолиби меҳварии барои дифоъ манзуршаванда ба таври возеҳ шарҳу тафсир ёфтаанд.

Дар боби якум, ки "Асосҳои илмӣ - назариявии ташкили муносибати инфиродӣ-тафриқавӣ дар таълим" ном дорад, масоили дидгоҳҳои олимони соҳа ба таълими инфиродӣ-тафриқавӣ ҳамчун муаммои педагогӣ баррасӣ шуда, моҳияти педагогии он ошкор гардидааст ва тавсифи умумии ин навъи таълим анҷом ёфта, шароити педагогӣ ва меъёрҳои ташкили муносибати инфиродӣ-тафриқавӣ дар таълим муайян шудаанд.

Муаллифи рисола дар боби дуюми диссертатсия "Муносибати инфиродӣ-тафриқавӣ шакли такмили низоми таълим дар мактаби муосир" муаммоҳои дар раванди таълим фардикунонии таълим ва шакли тафриқавии кор бо хонандагонро баррасӣ намудааст.

Дар боби сеюми диссертатсия "Истифодаи таълими инфиродӣ-тафриқавӣ дар дарсҳои забони англисӣ – воситаи ташаккули шахсияти хонандагон" баррасӣ гардидааст. Дар боби мазкур қайд шудааст, ки инфиродикунонии таълимро аз рӯи параметрҳои гуногун амалӣ кардан мумкин аст ва тавсифи пурраи он оварда шудааст. Ба андешаи муаллиф аввалан, ҳар як хонанда барои аз худ кардани маводи таълимӣ вақти гуногун сарф меунад ва ин вақт барои ҳар як кӯдак дарёд кардани матн инфиродӣ аст. Дар идомаи ин фикрҳо муаллиф қайд менамояд, ки ҳангоми додани чунин вазифаи хонагӣ, одатан онро назорат мекунанд, то кӯдакон тасаввуроти тахминӣ дошта бошанд, ки барои иҷрои вазифаи муайян ё такрори матн чи қадар вақт лозим аст.

Муаллифи рисола Мирмаматова Манижа Рустамовна дар натиҷаи омӯзиши асосҳои илмӣ-назариявӣ ва методологии ташаккули ҷаҳонбинии илмии хонандагон, муаллиф имконият пайдо намудааст, ки мавқеъ ва нақши омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии муосирро дар истифодаи таълими инфиродӣ - тафриқавӣ дар дарсҳои забони англисӣ бо истифодаи технологияҳои инноватсионии таълим муайян намояд ва хулосаҳои асоснок ва пояи муҳими илмиро таҳқиқ кунад.

Яке аз ҷузъҳои мусбии корро бо он ишора кардан мумкин аст, ки муаллифи рисола нахуст ба муайян намудани мундариҷаи фаъолияти педагогии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ таваҷҷуҳ зоҳир намуда, сохтор, субъект ва объекти раванди педагогӣ, нақша-барномаҳои таълимӣ-тарбиявӣ, фаъолияти таълимӣ ва методии он, бо таҷриба ва дастовардҳои педагогон шинос гардида, онро ҳамаҷониба ва дақиққорона мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор додааст. Натиҷагириҳои муаллиф дар заминаи таҳлили амиқи ин масъала имкон фароҳам овардааст, ки ӯ бо таъкид бар далелҳои қатъӣ ва ишорот бар самараҳои ин пешниҳод ба хулоса меояд, ки дар самаранокии сифати таълим тибқи истифодаи таълими инфиродӣ - тафриқавӣ дар дарсҳои забони англисӣ бо технологияҳои инноватсионии таълим, усули дарёфт ва ташкили шароитҳои педагогӣ барои ин фаъолият шароити мутаносиби педагогӣ вуҷуд дорад ва он қобили омӯзишу тарғиб аст.

Натиҷаҳои боэътимод, хулосаҳои назариявӣ ва асоснокии корҳои озмоишӣ, ки аз тарафи муаллифи рисола басо дар сатҳи зарурии пойгоҳи илмӣ ба даст оварда шудааст аз моҳияти баланди арзишманди илмӣ доштани диссертатсияи тақризшаванда гувоҳӣ медиҳад.

Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи таҳқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби илмофарӣ мебошад.

Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика саҳмгузор аст.

Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон: тоҷикӣ ва русӣ дар автореферат интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти корро якҷоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмӯъ фарогири 13 ададанд, пурра инъикос мекунанд, ки 6 адади он дар маҷаллаҳо ва нашрияҳое, ки аз

тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шудаанд, ба чоп расидаанд.

Аз ҷиҳати моҳият ва мазмун диссертатсияи Мирмаматова Манижа Рустамовна ба шиносномаи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мувофиқ аст.

Дар асоси гуфтаҳои болоӣ хулоса кардан мумкин аст, ки диссертатсияи Мирмаматова Манижа Рустамовна таҳти унвони “Рушди самараноки фаъолияти таълимӣ - тарбиявии хонандагон тавассути истифодаи муносибати инфиродӣ - тафриқавӣ”, кори таҳқиқотии мустақилона анҷомёфтаи илмиву тахассусӣ буда, ба талаботи Низомномаи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”- и КОА- и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ гардидааст, комилан ва пурра ҷавобгӯй буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) шоиста аст.

Номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи математика ва информатикаи МД “Донишкадаи байналмилалии Хуҷанд”-и Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон **Азимова Назира Самадовна**

Имзои Азимова Н.С.-ро тасдиқ мекунам:
сардори шубаи кадрҳо ва корҳои махсуси МД «Донишкадаи байналмилалии Хуҷанд»-и Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон ***Раҳимов Н.И.***

Суроға: 735716, ш. Хуҷанд, маҳаллаи 27, хонаи 1.
Тел: +992 37 234 88 02;
E-mail: bitesk ips@mail.ru

16. 08. 2025